

MLADIKA

DRUŽINSKI LIST S PODOBAMI

XX. LETNIK

1939

UREDIL JOŽE POGAČNIK
IZDALA IN ZALOŽILA DRUŽBA
SVETEGA MOHORJA V CELJU

II 42002

030025616

NATISNILA MOHORJEVA TISKARNA, R. Z. Z O. Z., V CELJU
(FRAN MILAVEC, CELJE)

V S E B I N A

L E P A P O L J A N A

PESMI

Beličič Vinko:	Najdražja	19
	Ob slovesu	45
	Tisoč je cest	98
	Pomlad na tujem	98
	Moje Rodine	127
	Pastirica Mija	181
	Zaročna pesem	292
	Dvogovor	337
Borštinar Janez:	Jesen na Mirju	413
	Najina pot	413
	O Marijah	419
Cvelbar Jože:	Svetonočni psalm	14
Čampa Ivan:	Sveti večer na kmetih	14
	Smučarske pesmi	56
	Deklica hrepeni	145
	Zvestoba	167
	Poletno popoldne	289
	Deklica med cvetjem	292
	Pesmi o Meliti, jeseni in smrti	372
Dular Jože:	Pomlad	132
	Jaz nisem bogat	205
	Ob spomeniku padlim	450
Kolman Emanuel:	Pozno poletje	327
	Jesenski sonet	381
	Drevo v jeseni	421
	V oktobru 1939	427
	Otroku	450
Rilke R. M.-Čampa:	O, če srce	222
Stanek Leopold:	Sveta noč	8
	Staroletna	15
	Otrok sprašuje	103
	Velika noč	143
	1939	145
	Podoba v poletnem večeru	222
	Nedelja v Prlekiji	289
	Človek	446
	Kamen spočetja	450
Taufer Vida:	Bolnikova pomlad	260

Vovk Joža:	Delavske pesmi	166
Žitnik Vinko:	Obrisi	7, 51, 92
	Podobe	93, 213, 246, 455
	Utrinki	130
	† papež Pij XI.	86

LEPOSLOVNI SPISI

Bevk France:	Žito, ki je zraslo na srcu	22
	Kristonosec	221
	Ribičeva hči	327
Čajnkari Stanko:	Profesorska modrost	57
Čampa Ivan:	Mrtvi ljubimec	285
Dular Jože:	Cigani	136
Finžgar F. S.:	Prekvata ovca	9
Frece Franc:	Jokajoče rože	289
Husova Mara:	Spomenik padlim	88
	Vrnitev	168
Jalen Janez:	Trop brez zvoncev 1, 41, 81, 121, 161, 201, 241, 281, 321, 361, 401, 441	
Kunstelj France:	Trije kralji	15
	Gospod šimen	206
	Mežnar Jernejec	252
	Odpoved	343
	Eksekutor	456
Leskovec Anton:	Vera in nevera (drama v treh dejanjih)	366, 413, 451
Likovič Joža:	Jezušček na Ljubljani	19
	Plesalka in škrt	60
	Judež in mlinar	127
	Brodar in jezerka	209
	Uhanček žalostne Marije	247
	Krčma v breznu jezera	329
	Pokojišča kralja Matjaža	378
	Začarana predica	421
	Miklavževa obljuba	447
Magajna Bogomir:	Čarovnica	52
Minkov Svetoslav:	Meseček	302
Pogačnik Jože:	Vzeti krivci	94

Plestenjak Jan:	Prva krona	374
	Vojska	419
Raymond Albeck-Mara Puntar:	Bila je žena . . . 99, 139, 177, 217, 261, 298, 334, . . .	382
Sever Sonja:	Resnična in bridka zgodba o sohi sv. Janeza	45
	Triglavska planika	405
Winkler Venceslav:	Voz v bregu	132
	Zgodba o harmoniki	250
Vuk Ivan:	Razžaljena čast	143

POLJUDNI SPISI

Smolej Viktor:	Od Tater do Balta 214, 255, 292, 338, . . .	376
----------------	---	-----

P I S A N O P O L J E

ČLANKI

Beckdorf-Čampa:	V carstvu podzemeljskih vrtov	268
Cajncar Stanko:	Pismo uredniku	387
Cvelbar Jože:	Človek brez ljubezni	64
Čampa Ivan:	Iz zgodovine zlatih ribic	151
Dobida Karel:	Oživimo slovensko ljudsko umetnost Slikarju Francetu Koširju v spomin	191 435
Erjavec Fran:	Slike iz Danske . . . 185, 224, 306, . . .	347
Finžgar F. S.:	Prešernova rojstna hiša	223
Jagodič Vinko:	Kazenski prestopki mlajših mlado- letnikov	109
Koblar France:	Zapuščina Jožeta Cvelbarja	25
	† Anton Leskovec	388, 558
Kruif Paul-Tratnikova:	Koch v boju s smrtjo 104, 148, 189, . . .	251
	Louis Pasteur: Mikrob se je treba bati	389, 428, 462
Kuret Niko:	Običaji in vraže za prosinee	50
Lukman dr. Franc Ks.:	Iz starih egiptovskih pisem	459
Moder Anton:	Med njivami in travniki . . . 28, . . .	66
	Spački	266
Šedivý Jan:	Gdansk v preteklosti	432
Šašel Ivan:	Slovenski pregovori in reki	193
Turk Hugon:	Strupeno in okuženo meso	304
Trdan dr. Franc:	Ivan Zorman	146
	Kanonik J. J. Oman	182
Zalaznik Albin:	Tehnika v starem veku	107
	Napoleonov pohod čez prelaz Velikega sv. Bernarda	153
	Napoleon v Moskvi	228
	Lepa država Paraguay	311
	Iz Floride v Mehiko	351
	Prvi vitez častne legije	393

NOVE KNJIGE

Ahačič Marija:	Čuda narave (Ar.)	70
Adlešič Miroslav:	Naravoznanstvo in svetovni nazor (Ar.)	434
Bevk France:	Legende (J. Moder)	314
Breznik Albin:	V plamenih rdečega pekla (V. S.)	74
Brilej dr. A.:	Priročnik za planince (D. K.)	233
Cvelbar Jože:	Zbrano delo (Janez Logar)	73
Čufar Tone:	Mali Babilon (Janko Moder)	394
Dickens Charles:	David Copperfield (V. Smolej)	195
Grivec Franc:	Slovenski knez Kocelj (J. P.)	32
Gruden Igo:	Dvanajsta ura (Ivan Čampa)	271
Hassl-Jenko:	Izum (Fr. Vodnik)	70
Handel-Mazzetti:	Jese in Marija (V. S.)	314
Herfort Joža:	Živa mavrica (Ivan Čampa)	74
Ingolič Anton:	Soseska (Janko Moder)	270
Jalen Janez:	Cvetkova Cilka (Fr. Vodnik)	73
Jaklič dr. Franc:	Ure češčenja (Joža Vovk)	72
Kimovec dr. Fr.:	Marijo častimo (Kraljič)	272
Kidrič France:	Prešeren II. (F. S. F.)	354
Kolman Emanuel:	V svetlobah in sencah (Milan Šega)	355
Linhart Anton:	Izbrano delo (Viktor Smolej)	74
Ložar Rajko:	Kipar Gorše France (K. D.)	112
Mal dr. Josip:	Zgodovina slovenskega naroda 15. zv. (dr. Fr. Trdan)	71
	Probleme aus der Frühgeschichte der Slowenen (M. Miklavčič)	195
Merčun dr. Ljudevit:	Prehrana v zdravju in boleznih (dr. A. S.)	155
Mlakar Janko:	Izbr. planinski spisi I. zv. (J. Moder)	112
	Izbr. planinski spisi II. zv. (J. Moder)	355
Odar dr. Alojzij:	Katekizem o Katoliški akciji	156
Osana Josip:	Haufove pravljice (I. Čampa)	272
Omerza Franc P.:	Spisi apostolskih očetov (dr. Kraljič)	271
Petre France:	Poizkus ilirizma pri Slovencih (V. S.)	314
Salten Feliks-Lavrič:	Bambek (Ivan Čampa)	72
Sever Sonja:	Čevljarček Palček in druge pravljice (Ivan Čampa)	72
Slovenske čitanke za prve štiri razrede srednjih in sorodnih šol (—k.)		467
Sodnik Alma:	Descartes (dr. A. Trstenjak)	271
Stojanova Cveta:	Zbegano gnezdo (Ivan Čampa)	233
Snoj dr. Andrej:	Križem po Palestini (dr. J. Aleksič)	32
Šedivý Jan:	Češčina za samouke (Lgr.)	33
Štrekelj Anton:	Grafička revija (Ivan Čampa)	112
	Organizacija grafičnega delavstva v Sloveniji (J. Moder)	355
Tomšič-Pregelj:	Slovstvena zgodovina	112
Turk Jakob:	Pašništvo (Janko Moder)	74
Vazov Ivan:	Pod jarmom (Ivan Čampa)	155
Wibmer-Pedit F.:	Štirje zvonarčki	113
Zorec Ivan:	Iz nižav in težav (J. Š.)	195
Zontar dr. Josip:	Zgodovina mesta Kranja (Miklavčič)	111

Koledar Družbe sv. Mohorja za leto 1939 (J. M.) . . .	70
Življenje svetnikov 13. zvezek (Ciril Potočnik) . . .	72
Izseljenski zbornik	155
Koledar Ave Marija	155
Kartuzijani in kartuzija Pleterje	156

NAŠE SLIKE

(Opisi slik D. K.)

Dobida K.: Naše slike 33, 74, 113, 156, 196, 234, 272, 314, 355, 395, 436, 469	
---	--

DOM IN DRUŽINA

ČLANKI

Dragaš dr. Bogo: Dve vzgojiteljici	276
Humek Štefanija: Varčevanje z elektriko	35
Kaj naj kuham	76
Poglejmo še v perilno omaro	113
Pred veliko nočjo	157
Okna v stanovanju	197
Preden gremo na počitnice	235
Gospodinja poleti	275
Pijače za vroče dni	315
Iz življenja angleške gospodinje	356
Nepričakovani gost	396
Pravi čevlji	436
Juvan Marijan: Deset nasvetov ljubiteljem sobnih rastlin	315
Kuret Jelica: Zdravje iz sadja in zelenjave	358
Likovič Joža: Pri večerni molitvi	35
Pentikača	75
Evica in njena mamica	114
Skalický Eliza: Novorojenček	37
Prt	76
Jopica k dečli	116
Namizni prt s prtiči	158
Oprema za kopalnico	197
Pletena odeja	236
Otroška jopica	276
Denarnica za drobiž	316
Prtiči	357
Pletena nočna jopica	397
Pulover	437
Jopič za smučanje	470
Vodnik Dora: Pismo materi	273

KUHARICA

(Marija Remčeva)

J u h e :

Vrvična juha s karfijolo	38
Porova juha s krompirjem in z mlekom	77
Zeljната juha s krompirjem	117

Petkova juha	158
Luštrekova juha	198
Fižolova juha s krompirjem	237
Špinačna juha s pšeničnim zdrobom in zlatimi rezinami	277
Poletna juha	317
Pesna juha	358
Ječmenčkova juha z zelenjadjо	398
Zelenjavna juha z rižem	471

Mesne jedi

Svinjsko meso s kislim zeljem	38
Divjačina s kislim zeljem	38
Pasteta iz svinjske glave	38
Sesekljeni goveji zrezek	77
Svinjske zarebrnice s kumno	77
Mrzla klobasa iz svinjskega in telečjega mesa	117
Ponarejena tunina	117
Možganove rezine	158
Kozliček v jajčni omaki s karfijolo	158
Marinirani slaniki	159
Kuhano goveje meso v spomladanski omaki	198
Pečena jagnjetina	199
Mesni omlet	199
Mesni puding	199
Kuhano goveje meso s parmezanskim ali bohinskim sirom	237
Kunec v smetanovi omaki	237
Marinirane sardelice	237
Sardelne rezine	237
Pljučna plošča z riži-biži	277
Pljučna plošča z riži-biži in mladim korenčkom	277
Kapucinsko meso z riži-biži	317
Dušene telečje prsi (za sladkorno bolne)	317
Dušena raca	438
Drozgi ali brinjevke v obari	438
Kuhano goveje meso z rižem	471
Meso za sladkorno bolne	471

P r i k u h e

Kitajsko zelje	38
Kitajsko zelje zabeljeno	38
Krompir z oljem	77
Zelje s paradižniki	117
Krompir s korenjem	117
Zapečen krompir s porom	117
Tartarska omaka	159
Krompirjev pire s hrenom	199
Zeliščna omaka	237
Grah z jajci	277
Krompir v drobnjakovi omaki	317
Stročji fižol s paradižniki	358
Endivija kot prikuha	438
Zeljнati guljaž za sladkorno bolne	438
Mešanica (jota)	471

Močnate in mlečne jedi

Sirova pogača iz vzišlega testa	38
Sirov nadev	38
Novoletna potica	38
Jabolčni narastek	38
Pečenjak iz koruznega zdroba brez jaje	77

Pšenični pečenjak z jabolki	77
Jabolčni štrukelj z neolupljenimi jabolki	77
Panama torta	117
Makaronov pečenjak	117
Prestice	117
Slaniki	117
Pomarančni narastek z zdrobom	159
Sirnate rezine	199
Sir iz kislega mleka z jagodami	237
Rižev vinski narastek	237
Češnjeve rezine	237
Smetanova omleta za sladkorno bolne	237
Sirnati nadev	237
Mohantova plošča	278
Brusnične rezine	278
Snežni žličniki ali vložki	317
Ocvirkova mezgina torta	317
Rezančni narastek z marelicami	317
Češpljev narastek iz koruzne moke	398
Polentni hlebčki	398
Jabolčni narastek	471
Sadna torta	471

Zelenjadne in sadne jedi

Zapečen ohrovt	38
Jabolka s snegom	38
Jabolčno potresanje	77
Zapečena jabolka	77
Jabolčne rezine	117
Jabolčni narastek s smetano	117
Karfijolni puding	158
Jabolčne rezine	159
Solata s kislico	198
špinača s solato	198
Jagodova pena	237
Zabeljen mlad korenček	277
Zapečena karfijola	277
Česen z mlekom	278
Kolerabice s česnom	317
Zelenjavno surovo maslo	317
Breskova strjenka	358
Solata iz paradižnikov	398
Mlado korenje — brezmesna hrana	398
Korenje z oljem dušeno	398
Kolerabice s česnom	398
Zeleni paradižniki s papriko kot solata	398
Sadna torta	438

Samostojne jedi

Maslene krompirjeve rezine	37
Krompirjev narastek z ostalim mesom	77
Jajčni zavitki s črnim nadevom	158
Jajca s hrenom	159
Okusna jajčna jed	159
Gorčična jajca	159
Nadevana jajca	237
Nov krompir	277
Kaša s paradižniki	317
Polenta z rabarbaro	317
Polentni vložki z drobnjakom	358
Vrvična plošča s stročjim fižolom	358
Sekanica iz gob sivk s polento	398
Riž z zeleno papriko	438

Kostanj v sladkorju	438
Ohrovtov narastek s krompirjem	438
Kutinov sir št. 1	471
Kutinov sir št. 2	471
Angleški šarkelj	471
Božični obročki	471

Pijače

Orehovec	237
Zelenjadni kis	277
Jagodova bovla	278
Jogurt z jagodami	278
Rum	278
Jagodovo mleko	278

Konserviranje

Mezga iz kutin in jabolk	38
Mezga iz pomarančnih olupkov	159
Limonov sladkor	199
Češnjeva mezga	237
Mezga iz kislih jabolk in borovnic	278
Mezga iz rabarbare	317
Brusnice z jabolki	398
Mezga iz hrušk in jabolk	398
Vkuhanе buče	398
Zelenjadna mezga za juhe, obare itd.	398

Razno

Vršički kopriv (za otiranje glave)	198
Kako zmehčaš staro raco ali kokoš	438

Z A B A V A I N Š A L A

Dular Jože:	Sulec	78
	Dolenjci	278
	Tlačan Plavec	318
Moder Janko:	Tatovi	118
Rojen Komar:	Družinska zgodba	39
	Idealizem, kje si?	238
Spretnosti iz papirja		159, 199
Anekdote in smešnice		39, 79, 119, 159, 199, 239, 279, 319, 359, 399, 439, 472
Uganke in mreže, kdo jih razveže		40, 80, 120, 160, 200, 240, 280, 320, 360, 400, 440

S L I K E

UMETNOSTNE SLIKE, RISBE IN KIPI

Anker Albert:	Vaški lekarnar	133
	Mala tovarišica	403
Balmer Friedrich:	Trije bratci	174
Buri Maks:	Vaški politiki	203
	Pogrebci v Brienzu v Švici	443

Brangwyn Frank:	V usnjarni	50	Lavrinova Nora:	Cigani na Angleškem	206
	Berači	51		Pariška kavarna	207
Cvelbar Jože:	Pogled na Lienz iz bolnice	20		Usmiljenka	210
	Koča na Tirolskem	21		Stari Bask	211
	Marjetič	24	Langusova Henrika:	Dekle z grozdom	7
	Pepi Ličen	25		Otrok s psom	169
	Večerno hrepenenje	27		Dekle s slamnikom	175
	Naš maj	28	Langus Matevž:	Portret dečka	6
	Sam	29		Otroci z gradu Rakovnika	13
	Hrepenenje	65	Leighton Clare:	Perice na Korziki	53
	Tomažek	65	Manes Jožef:	Jutranja pesem	566
	Naš kuhar Nace	73		Svatovska pesem	567
Čermak Jaroslav:	Simon Lomnický berači na Karlovem			Cerkvena pesem	570
	mostu v Pragi	565		Pogrebna pesem	571
Čerkesov Georgij:	Hamlet	43	Pahnke Sergej:	Polaganje v grob	123
Eekman Ten:	Ribič	46	Remčeva Bara:	Starka	245
Fabris A.:	Kristus ob stebru	129		Moja mati	246
Golob Franjo:	Jurčičev brat	453		Portret (Makika)	247
Goya de Francisco:	Strahote vojske (Tega ni mogoče			Rateče v Zgornji Savski dolini	249
	gledati)	85		Velikonočno tihožitje	250
	Jetnik	89		Tihožitje s sočivjem	251
	Strahote vojske (Pametno ali ne)	90		Tonček	263
	Strahote vojske (Posledice)	91		Koprivnik nad Bohinjem	313
	Strahote vojske (Tako se je zgodilo)	96	Sanger I. J.:	žaga pozimi	47
	Strahote vojske (Nič manj čudno ni)	97	Stiplovšek Franc:	Prva pomlad	405
	Strahote vojske (In zoper to ni sred-			Samostanska cerkev v Krškem	406
	stva)	102		Cankarjevo nabrežje v Ljubljani	407
Gorjup Tine:	Bredica z medvedkom	286		Križani	413
	Sestrična	287		Kapelica	421
	Brdo pri Ljubljani	290		Stare hiše na Mirni	422
	Sv. Katarina nad Medvodami	291		Most v Kostanjevici	423
	Zajtrk	301		Lastni portret	425
	Z Viča	303	Stückelberg Ernst:	Deklica z martinčkom	171
	Portret	306	Šimon F. T.:	Iz cikla Praga: Ulica na Mali strani	569
Gvajc Anton:	Pastir in pastirica	17	Vavpotič Ivan:	Portret hčerke	16
Herrlein Andrej:	Štirje otroci	179	Vondrouš J. G.:	Karlovo most in mostna vrata v Pragi	575
Humbert Ferdinand:	Zbesneli bik	323	Vogel Karel:	Otroški portret	168
Jakac Božidar:	Ivan Zorman	146	Vautier Benjamin:	Zadolženi kmet	283
	Prešernova rojstna hiša v Vrbi	223	Zupan Franc:	Domačija	457
	Tihany ob Blatnem jezeru	326			
	Višegrad ob Donavi	327			
	Madžarski cigani igrajo	331			
	Madžarska cigančica	333			
	Parlament v Budimpešti	336			
	Na Blatnem jezeru	337			
	Madžarska vas	341			
Jelovškova šola:	Madona z Jezuškom in svetniki	5			
Kašpar Adolf:	Pastirica	365			
	Pastir	387			
Künl Pavel:	Otroci (1848)	9			
Košir France:	Iz Zalega loga	49			
	Slovensko tihožitje	126			
	Rožni venec	127			
	Dobrovoljček	141			
	Študija	149			
	Lastni portret	435			
	Voda ob jezu	445			
Kreidolf Ernst:	Dekle ob oknu	163			

POKRAJINSKE, NARODOPISNE IN DRUGE SLIKE

Bacil vraničnega prisada	106
Iz Grebenčeve zbirke: Moderno slovensko pohištvo po narodnih motivih	192
Goral z dudo	217
Srednji del Marijinega oltarja v Krakovu	255
Glavni trg in Marijina cerkev v Krakovu	256
Vavelska katedrala	257
Kosciuszkov spomenik	259
Rondel in Florijanska mestna vrata v Krakovu	261
Jelšev spaček	266
Kapusov list	266
Rastni stožec preslice	267
Rastni stožec neke cvetnice	267

Kraljevski dvorec v Varšavi: Prestolna dvorana . . .	294
Kraljevski dvorec v Varšavi: Vijolična dvorana . . .	295
Notranjščina stolnice v Varšavi . . .	297
Veža stare hiše »Sien Fukiera« v Varšavi . . .	298
Stolnica sv. Janeza v Varšavi . . .	299
Gdinja, poljsko pristanišče . . .	345
Marijina cerkev v Gdansku . . .	345
Visoka vrata v Gdansku z obrambnim stolpom v ozadju . . .	349
Boleslav umori svojega brata sv. Vavla . . .	377
Cerkev sv. Vida z »Zlatimi vrati« v Pragi . . .	391
Pismo vojaka Apiona očetu Epimahu . . .	461

FOTOGRAFIJE IN PORTRITI

Krašovec Franc: Sprehod v snegu . . .	5
Ob zamrzlem potoku . . .	10
Mali prodajalci . . .	11
Globok sneg . . .	54
Kosilo se kuha . . .	55
Pestovati mora bratca . . .	58
Ciganka z detetom . . .	59
Marčevo sonce greje . . .	100
Utrujena konja . . .	101
Pred pomladjo . . .	125
Zgodnja pomlad . . .	131
Vstajenje v Beli krajini . . .	136
Aleluja . . .	137
Na domačem dvorišču . . .	154
Zgodnja pomlad . . .	165
Drevo v cvetju . . .	173
Na prvi paši . . .	189
Odsevi . . .	209
Procesija v Ratečah:	
Zbirajo se . . .	214

Krašovec Franc: Oltar za prvi blagoslov . . .	215
Najsvetejše . . .	218
Na polju . . .	219
Hišno okno . . .	224
Pri blagoslovu . . .	225
Iz cerkve . . .	226
Ob šenkavzu pred veliko mašo . . .	243
Zadnja popotnica . . .	253
Utrujeni kosec . . .	285
Razpelo na parobku . . .	310
Na vaškem semnju . . .	311
Na sirarskem trgu . . .	325
Slepa ciganka . . .	330
Ulični snažilec . . .	334
Družici . . .	378
Svatje . . .	380
Počitek na poti . . .	382
Zlatolašček . . .	383
Tihožitje . . .	386
Jesenska vas . . .	411
Na grobovih usmiljenk . . .	416
Za na grobove . . .	417
Na Vseh svetih zvečer . . .	429
Južen sneg . . .	448
Sneži . . .	449
Suha roba . . .	463
Mačici . . .	466
Stiplovšek Franjo: Lastni portret . . .	425
† papež Pij XI. ob nastopu pontifikata . . .	87
Koch Robert . . .	105
Cankar Ivan . . .	183
Grundtvig Nikolaj . . .	187
† Leskovec Anton . . .	388
† Košir France . . .	435

